

Єдина Країна

Единая Страна

КРИЛА УКРАЇНИ

Друкований орган
Міністерства
оборони України

№ 9 (776)

2 – 6 березня
2015 року

www.krula.com.ua

e-mail: krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс –
22242

На варті неба України!

Юлія Кіріллова: **“...Буду боротись
за наше майбутнє до останнього
подиху, до останнього “Слава Україні!”**

*І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люде на землі.*

4-5 стор.

Ротний “Перс”: **“Я не вийду, поки не заберу своїх!”**

6-7 стор.

Амазонки АТО

8-9 стор.

**Відмобілізовані десантники
готуються боронити Україну**

*На одному із військових полігонів Жи-
томирщини продовжується підготовка
відмобілізованих “крилатих піхотин-
ців” Високомобільних десантних
військ Збройних Сил України.*

Протягом визначеного періоду війни-десантники прой-
шли загальновійськову підготовку, в ході якої пригадали
ази та вдосконалили навички з тактичної, вогневої, інже-
нерної підготовки, пройшли курс з військової медицини.

2 стор.

Гаряча лінія “Крила України” (0432) 59-60-48 65-22-048

Надії Савченко – звання “Герой України”

Народному депутату України, члену делегації у Парламентській Асамблеї Ради Європи, заручниці терористичної Росії Надії Савченко Президент України Петро Порошенко присвоїв звання “Герой України”. “Надія є символом незламності українського духу та героїзму, символом того, як треба захищати і любити Україну. Символом нашої перемоги”, – заявив Президент.

Петро Порошенко відзначив мужність і стійкість українки, яку було взято в полон, злочинним чином перевезено до держави-агресора і яка тривалий час зазнає психологічного тиску та вимушена голодувати на знак протесту. Президент також відзначив, що Надія Савченко є символом того, як багато залежить від однієї людини. “Ми зробимо все можливе для того, щоб визволи-

ти Вас з полону. Я дуже сподіваюся, що буду мати можливість вручити Вам “Золоту Зірку Героя України”, – сказав Президент.

33-річна українська військова, депутат Верховної Ради та член парламентської делегації у ПАРЕ Надія Савченко з липня 2014 року перебуває у в'язниці в Росії. На знак протесту Надія Савченко голодує вже понад 80 днів.

ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Українські військові закінчують відведення озброєння

Так, від лінії, визначеної Мінськими угодами, за останній час було відведено фактично все артилерійське озброєння калібру 100-мм, зокрема пушки “Рута” та “Рапіра”.

Процес відбувається за “Планом контролю з координації та реалізації комплексу заходів з виконання Мінських угод”, підписаним у Спільному центрі з контролю та координації питань щодо припинення вогню та поетапної стабілізації лінії розмежування сторін. Цей документ було узгоджено з особами, що брали участь у підписанні Мінських угод. Згідно з цим планом, озброєння мало відводитися одночасно обома сторонами конфлікту під наглядом спостережної місії ОБСЄ. Українська сторона суворо дотримується даних вимог та безперешкодно допускає наглядачів до місць знаходження відведеного

озброєння, чого неможливо домогтися від бойовиків.

На жаль, російсько-терористичні війська в зоні конфлікту на Донбасі продовжують концентрувати сили і засоби на окремих ділянках та напрямках, значно посилюючи свої основні ударні тактичні групи. Обстрілюють передові позиції українських військ, а також проводять атакуючі дії тактичного рівня.

Як неодноразово зазначав Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак: “Якщо терористи не виконуватимуть вимог мирного плану, важке озброєння буде повернено на позиції у рекордно короткі терміни”.

Збройні Сили України – надійна запорука миру та стабільності на півдні країни

Проросійські та російські ЗМІ намагаються поширювати панічні настрої на Одещині через оприлюднення недостовірної інформації з приводу неналежної організації в забезпеченні оборони міста. Дана інформація не відповідає дійсності. Питанню підвищення обороноздатності Одеси протягом минулого та поточного року приділялася значна увага.

Військовослужбовці ЗС України та інших силових структур цілодобово несуть службу з охорони важливих об'єктів. У військових частинах підвищена інтенсивність проведення занять з вогневої та тактичної підготовки, а також відпрацьовуються дії у разі виникнення надзвичайних обставин.

Українські Військово-Морські Сили у взаємодії з морськими прикордонниками несуть бойову службу в Південно-Західній частині Чорного моря та на річці Дунай. Здійснюється робота з відновлення та підтримання технічної го-

товності кораблів, літальних апаратів, автомобільної і бронетанкової техніки. В Українському вітчизняному флоті нарощується система управління, належним чином організована бойова підготовка в частинах і на кораблях.

Саме завдяки цьому, як і діям свідомих громадян, які об'єднуються в загони самооборони, патрулюють вулиці та своєчасно вживають заходи щодо затримання підозрілих осіб та своєчасного їхнього приводу в правоохоронні органи на Одещині підтримується контроль за ситуацією.

КРИЛАТА ПІХОТА

Відмобілізовані десантники готуються боронити Україну

Закінчення. Початок на 1 стор.

На навчальних місцях, під керівництвом досвідчених інструкторів, які брали участь в АТО, військовики виконують вправи зі стрільби з різних зразків озброєння, здійснюють водіння автомобільної та броньованої техніки, відпрацьовують навички взаємодії з особовим складом армійської авіації. Крім того, значна увага приділяється повітряно-десантній підготовці воїнів.

Руслан Лінник. Фото автора.

Для звільнення з полону наших заручників задіяли усі державні та недержавні установи

Під час проведення планової операції з виведення близько 3 тисяч військовослужбовців сил АТО з району Дебальцевського плацдарму Україна втратила 19 воїнів. Доля дванадцятьох солдат ще уточнюється. 135 військових отримали поранення різного ступеня важкості та направлені до медичних установ, де їм надається кваліфікована допомога.

9 українських захисників Дебальцевського плацдарму нині перебувають у полоні. Для звільнення з полону наших заручників Збройні Сили України задіяли усі державні та недержавні установи.

За останній тиждень з території, що тимчасово перебувають під контролем бойовиків, було вивезено тіла 81 особи, які загинули в період з січня по лютий поточ-

ного року.

Нині ідентифіковані 19 тіл. Їх прізвища будуть розміщені на сайті Міністерства оборони України.

Для встановлення прізвищ інших загиблих залучені спеціалісти судово-медичної експертизи.

Загалом станом на сьогодні у полоні перебуває 195 осіб, доля 340 військовослужбовців нині

встановлюється.

Наразі підрозділи, які виконували завдання на Дебальцевському плацдармі, частково прибули на відновлення боєздатності, військовослужбовці направлені у відпустки, решта продовжують виконувати завдання на заздалегідь підготовлених позиціях (опорних пунктах) та новому оборонному рубежі плацдарму.

АРМІЯ З НАРОДОМ

Військові допомогли мешканцям Старогнатівки

Старогнатівка знаходиться на небезпечному мариупольському напрямку. Через ризик обстрілів постачальники відмовляються привозити сюди продукти. Також бракує медикаментів. Офіцери цивільно-військового співробітництва під час роботи в цьому населеному пункті дізнались про проблеми мешканців. Потім звернулися до волонтерів організації “Крила щедрості і турботи” з проханням допомогти мешканцям Старогнатівки. Вже за тиждень усе необхідне доставили в село.

– Військові і волонтери завжди намагаються нам допомогти, – розповідає завідувач амбулаторії, – ось і цього разу привезли ліки, олію, хліб, крупи, цукор, консерви. Ми їм за це дуже вдячні.

З неспокоїної Старогнатівки вже виїхало чимало мешканців. Залишилися здебільшого пенсіонери та багатодітні родини. Через дії терористів їхнє життя перетворилося на боротьбу за виживання. Військові і волонтери передали найбільш нужденним мешканцям двісті продуктивних наборів.

Владислав Назаркевич. “Крила України”.

Журнал “Авиация и Время” можна передплатити в будь-якому поштовому відділенні України за “Каталогом видань України”

ПЕРЕДПЛАТА-ВЕСЬ РІК!

Докладно про різні літальні апарати, авіація у світових війнах та локальних конфліктах, новітні авіаційні тенденції, креслення авіаекзотіка та інше

Деякі з раніш виданих журналів та іншу нашу продукцію Ви можете придбати звернувшись до редакції
www.aviation-time.kiev.ua а/с-166, Київ, 03062, Україна.
тел./факс: (044) 454-30-47 e-mail: info@aviation-time.kiev.ua

Індекс 22792

У нелегкий час – батьківським шляхом!

Серед монолітного однострою курсантів Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба яскравими посмішками виділяються групи курсантів-дівчат. Однією з представниць прекрасної половини людства в університеті є курсант факультету автоматизованих систем управління та наземного забезпечення польотів авіації старший солдат Ганна Мащенко.

Народилася дівчина у місті Болград Одеської області у сім'ї військовослужбовця Збройних Сил. Так сталося, що із самого дитинства Ганна захоплювалась не властивими дівчині речами. Більшість свого часу вона проводила у хлопчачій компанії, з цікавості почала відвідувати спортивну секцію кікбоксингу. З часом це стало частиною її життя. У складі дружньої команди Ганна брала участь в обласних та всеукраїнських змаганнях, які проходили у різних кутках України – Хмельницькому, Черкасах, Броварах та інших містах.

Незважаючи на напружений графік трену-

вань, Ганна вміло поєднувала спорт і навчання у школі. Неодноразово ставала переможцем та призером міських та обласних олімпіад з математики, фізики, хімії, історії, географії, української мови та літератури, в конкурсах з англійської мови. Також працювала над написанням наукових робіт з історії та економіки.

Найяскравішими роками для Ганни стали роки навчання у Кременчуцькому ліцеї з посилено військово-фізичною підготовкою Полтавської обласної ради.

– Я не жалкую, що в 14 років пішла зі школи і поїхала від батьків. Перші дні носіння вій-

ськового однострою були для мене легкі і складні водночас. Адже з одного боку було звання до нового і незвичного побуту, де існує чітка регламентація дій та обов'язків. З іншого боку – почуття ліктя товариша та взаємодопомоги у складних ситуаціях були знайомі з часів занять кікбоксингом. До того ж, тільки у військовому середовищі можна знайти вірних і, як кажуть, перевірених друзів. За ці 2 роки я стала більш самостійною, але все ж зрозуміла, що батьки є найголовнішими в нашому житті, – поділилася своїми думками Ганна.

Під час навчання в ліцеї разом з товаришами дівчина брала участь у військових парадах з нагоди чергової річниці визволення регіону від німецько-фашистських загарбників. Також залучалась до збору коштів у рамках благодійної акції "Серце до серця", метою якої є допомога хворим дітям.

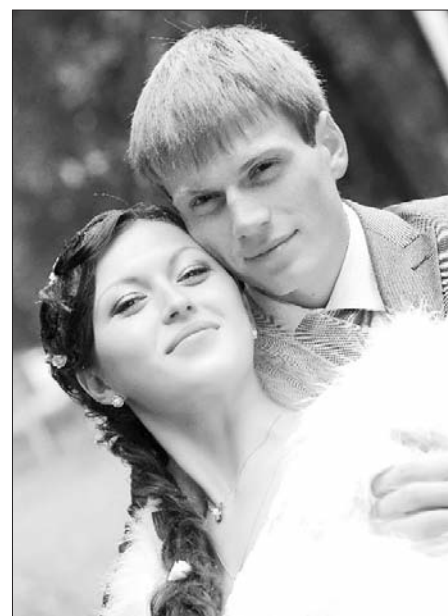
Непомітно проминув час і після закінчення у 2014 році ліцею з золотою медаллю Ганна остаточно визначилася з подальшим життєвим шляхом. Так, минулого літа дівчина прийшла до Харкова та подала документи до приймальної комісії видового вузу. Результатом наполегливих старань стало оголошення її прізвища серед абітурієнтів, які зараховані на навчання на першому курсі.

За словами командувача факультету і курсу, курсант Мащенко з перших днів навчання в університеті проявила себе як стараний та дисциплінований військовослужбовець. Також заслуговує на повагу її наполегливість в опануванні військових наук.

Своє професійне зростання майбутній офіцер уміло поєднує з фізичним та духовним розвитком. Вже з перших днів навчання у вільний час дівчина активно займається улюбленою справою – спортом, а саме рукопашним боєм. В стінах університету брала участь у відкритому турнірі найсильніших кікбоксерів Харківської області та у Чемпіонаті Харківської області з військово-спортивного багатоборства, де посіла 1 місце.

За успіхи в навчанні та зразкову військову дисципліну курсанту Ганні Мащенко у лютому присвоєно військове звання старший солдат, що стало черговим рубежем професійного становлення, який вона успішно пододала.

Олег Плаксий. м.Харків. Фото автора.

"На війні – інша реальність, інші цінності, інші люди"

У мирному і спокійному Києві Юлію застати практично не можливо. Її домівкою стали Донецьчина і Луганщина. Важка доля змусила молоду жінку кардинально змінити свої принципи і жити так, наче кожен день є останнім.

– В мене часто всі запитують, чому я знову і знову їду в АТО, чому мені не сидиться вдома, часто звинувачують в егоїзмі, дехто відверто каже, що в мене не всі вдома! Ну і нехай! А я собі знаю своє і потихеньку, з допомогою небайдужих українців, збираю черговий вантаж, сідаю в машину і вирушаю в дорогу, до наших героїв! На війні все по-іншому, тут інша реальність, інші цінності, інші люди! За тривалий час своїх подорожей познайомилася з багатьма військовими, і в кожного – своя історія, але у всіх один мотив – вільна і незалежна Україна, мирне майбутнє для своїх дітей!

Дівчина розповідає, що дорога на війну ніколи ще не була легкою. Всього час стаються якісь пригоди: як не машина зламається, так обстріл почнеться... Але ці поїздки попри складність є дуже потрібними.

– Нам кожного разу вдається запакувати машину ліками і військовим спорядженням не менше ніж на 50 000 тис. грн і навіть більше! Цього разу вдалось повністю укомплектувати три швидких, які вивозять наших поранених героїв з поля бою, та операційну військового шпиталю: інфузіями, кровопинним, хірургічними халатами, антибактеріальними серветками, операційними пелюшками, шовковими нитками та ще багатьма різними і такими необхідними медикаментами все, аби зберегти життя нашим Українським Героям! Ми, волонтери, як ніхто знаємо цінність кожної копійці, для нас важливий кожен внесок, навіть найменший.

"З кожним днем все більше віддаляюсь від тої миті, коли була дійсно щасливою"

Данило, чоловік Юлії, був один із перших добровольців, він прийшов до військомату під час першої хвилі мобілізації. Він ніколи не ховався за спинами інших, мужньо справлявся з усіма випробуваннями і, їдучи на війну, завжди повторював: "Якщо не я, то хто?" Уже 18 березня минулого року розпочалась їхня з Юлією війна за незалежність. А 11 серпня дівчину збив з тріг тривожний дзвінок: "Юлія, тримайся, але Дані більше немає..." Чоловік загинув в селі Степанівка, недалеко від кордону з Росією. Три дні пошуків, три безсонні і страшні ночі невідомості та сліз. Киянка і досі не може згадувати без сліз ті дні розпачу!

– Мало хто знає, яка на запах ця війна. Знає лиш той солдат, який діставав тіло свого друга з-під уламків зруйнованого окопу внаслідок обстрілу "Градом" або вбитого на полі бою. Знаю і я, об'їздивши не один морг в

На південних рубежах Батьківщини

У Херсонській гвардійській зенітній ракетній бригаді, якою командує гвардії полковник Михайло Дмитрієв, нещодавно відбулись тактичні навчання. Протягом трьох днів вони проходили в одній групі дивізіонів і протягом ще трьох днів – в іншій, що розташована в іншій області. В першому гарнізоні діями воїнів-зенітників керував гвардії підполковник Борис Мойса, у другому навчання проходили під командуванням гвардії підполковника Олександра Буглова.

До тактичних занять було залучено близько 300 військовослужбовців бригади. Під час навчань особовий склад з'єднання виконував завдання з охорони повітряного простору нашої Батьківщини, виявлення повітряних цілей, супроводження їх та навчальне відбиття повітряного нападу ворога. Також відпрацьовувались дії при відбитті нападу на місця дислокації дивізіонів. Хоча подібні речі і є повсякденною роботою зенітників, але у зв'язку з подіями на сході країни це навчання зайвим не буде, як переконане командування бригади. Варто за-

значити, що особовий склад діяв злагоджено, з повною віддачею, відповідально поставився до виконання цих завдань. Це відзначили командир бригади, його заступник гвардії полковник Костянтин Каратай та начальник штабу з'єднання гвардії полковник Ігор Шелест, які контролювали хід проведення тактичних навчань на місцях.

Найкращі підготовку та професіоналізм під час тактичних навчань показали такі військовослужбовці, як майор Сергій Петухов, капітан Михайло Полторак, прапорщики Віктор Тиназли та Сергій

Мудрий, сержант Леонід Цимбалястий, солдати Дмитро Мартинюк, Дмитро Корогод та інші.

Під час проведення тактичних навчань було задіяно чимало одиниць озброєння та військової техніки. Зокрема, технічні батареї груп дивізіонів здійснювали марші у визначені райони, а зенітні ракетні комплекси С-300ПС та С-300ПТ знаходилися на своїх позиціях у готовності до застосування за призначенням.

В цілому охорона та оборона позиції підрозділів – це, беззаперечно, дуже важливий елемент при підготовці до ведення бойових дій, тому дії тривожної групи в різних ситуаціях і випадках відпрацьовуються постійно. Тим більше, що підрозділи зенітного ракетного з'єднання постійно несуть бойове чергування з охорони кордонів держави у повітряному просторі. У зв'язку з цим

продовжується підтримання бойової готовності озброєння та військової техніки для якісного несення бойового. На командних пунктах дивізіонів знаходяться найбільш підготовлені військовослужбовці.

Подібні тактичні навчання проводяться щороку. Втім, враховуючи особливий період, у який всім нам доводиться жити й виконувати службові обов'язки, цього разу до навчань особовий склад підійшов з максимальною серйозністю. Тим більш, вагомим значення набуває професіоналізм кожного з цих військовослужбовців з огляду на те, що керівництво Міністерства оборони України не так давно повідомило про посилення заходів, пов'язаних з охороною та обороною південних рубежів нашої Батьківщини.

Олександр Риков. м.Херсон.

Юлія Кіріллова: "...Буду боротись за наше майбутнє до останнього подиху, до останнього "Слава Україні!"

Усю весну і літо Юлія Кіріллова разом з чоловіком боролись за цілісність нашої держави пліч-о-пліч – він військовим, вона – волонтером. Та пізніше тому під час артобстрілу з Росії чоловік Юлії загинув. Молода киянка зрозуміла, що вона ніколи цього не пробачить. Ні росіянам. Ні Росії. Юлія продовжила свою війну. Дівчина знову і знову збирає черговий груз і їде у саме пекло, де рятує життя пораненим, ремонтує військові автомобілі, вивозить людей з-під обстрілів. І нехай смерть ходить поруч, в кількох метрах розриваються снаряди, і вибуховою хвилею розвиває волосся по обличчю... Дівчина зухвало сміється в очі небезпеці і зневажає тих, хто здався. У свій 21 рік вона здобула серйозний і вкрай жорсткий життєвий досвід.

повідіє дуже багато. В одному із підвалів за десять хвилин до приходу волонтерів чоловіку вибило нижню щелепу. Юлія надала йому першу медичну допомо-

гу. А от їхати до лікарні чоловік категорично відмовився.

– В нього було досить серйозне глибоке поранення шиї. Але ж хіба можна з "хунтою" кудись

їхати? Люди, агоні! Прокиньтесь, війна! Загалом ми вивезли кілька десятків людей. Лише дехто радів, коли нас бачив. Це, в основному, були люди, що добре знали наших військовослужбовців. Багато жінок було без чоловіків. Самі розумієте, чому вони залишились і де їхні чоловіки. Тому вони нікуди і не їхали. Лиш одна жінка щиро нам подякувала за те, що ми ризикуємо власним життям, рятуючи її дитину.

Дівчина ділиться, що у найбільш небезпечні і страшні моменти думала про те, аби лице залишилось неушкодженим.

– Летимо на величезній швидкості, чути "Гради". Думаю, ну якщо зараз нас накриє, то нехай залишусь красивою, щоб мене запам'ятали такою, як тепер. Якщо чесно, батьки і досі не знають, де саме я була і що робила.

Єдина радість – побачити у пеклі рідну людину

Юлії складно порахувати, скільки разів вони їздили із Артемівська до Дебальцевого. В основному – допомагали військовослужбовцям.

– Постійно когось і щось возили, купували, знову возили і знову купували. Завозили воду і генератори. В місцевості, що опинилась на лінії вогню, не було чистої води і електроенергії. Нерідко бійці розтоплювали сніг, щоб попити чаю. Також ми з волонтерами збирали автомобільні колеса після обстрілів і возили їх на шиномонтаж. Після кожного об-

свати вісім моїх товаришів, а скільки хлопців загинуло? Та я і лічити не можу вже! Ми чергували в Дебальцевому на Хресті дуже часто. Туди звозили поранених, як цивільних, так і військових. Населення Артемівська тоді збільшилось вдвічі, переконала в цьому на власні очі. Я надавала, в основному, першу медичну допомогу, коли потрібно було перев'язати, вколоти. Для мене це не є проблемою. Оскільки зв'язку із бійцями майже не було, додзвонитись до брата, що служить в 25-му батальйоні, Юлія не могла. Тож, коли побачила його поблизу медпункту, радості не було меж.

– В мене мало не розірвалось серце від емоцій – від радості і переживання водночас. Тут все зовсім по-іншому, тут справжня війна, тут відчуваш подих смерті в себе на тілі. І так приємно і добре побачити у всьому цьому пеклі таку рідну для тебе людину! Побачивши його, я бігла йому назустріч так швидко, як ще ніколи не бігала, незважаючи на важезний бронезилет і берці.

Одинадцять місяців випробувань

Юлія ділиться, що за останні одинадцять місяців їй довелося пережити дуже багато. Були злети і падіння, непоправне горе втрат, яке українці допомагали пережити один одному!

– Зараз дуже складний час, і ми всі маємо пам'ятати про те, що наші герої, наші захисники потребують нашої підтримки і допомоги. Підтримуємо українських бійців всім, чим можемо, адже ж вони нам стали такі вже рідні за всі ці місяці війни і випробувань, які випали на нашу долі і які ми проходили пліч-о-пліч.

Дівчина зовсім не боїться труднощів. Спілкуючись із нею, розумієш, що українки все витримують і здолають на шляху до такого омріяного миру.

– Я знаю, що багато хто з нас може і не дожити до того світлого майбутнього, за яке ми всі боремось, якого всі так прагнемо! Я вірю і надіюсь, що все-таки його побачу! Ми українці є незламним народом! Ми маємо стояти один за одного, берегти один одного до останнього нашого подиху – бо лиш разом ми зможемо подолати будь-які випробування!

Анастасія Олехнович.
"Крила України".

пошуках тіла свого чоловіка. Цей запах ніколи не забути, він назавжди залишиться в пам'яті разом з гіркотою втрати найближчої і найріднішої людини!

Юлія зі сльозами на очах розповідає, що з кожним днем все більше віддаляється від тієї миті, коли була дійсно щасливою, коли ще біда не селилась у її домі!

– Здається, що гірше вже бути не може. Та де ж, ще й як може. Час він не гоїть рани, вони не заживають ніколи. Ти просто звикаєш до цього болю, звикаєш, бо вдіяти вже нічого не можеш. Добиває лиш одне, що ті командири, які бігли звідти як щурі, вже є обвішаними медалями до пуза. А мій чоловік, який безстрашно воював за свою Батьківщину і віддав за неї своє життя, на їх думку, не заслужив нічого! Я продовжу свою війну, і я вірю, що на нашій Україні все ж запанує мир і справедливість! За наше майбутнє борюся мій чоловік, за це ж боролися і тисячі наших загиблих воїнів, за це ж буду боротись і я!

Бачиш, як розривається міна, і розумієш: "Пощастило"

Останній місяць дівчина разом із колегами майже повністю присвятила допомозі нашим бійцям під Дебальцевим. 21-річна дівчина врятувала десятки життів, вивозячи з-під обстрілів мам з дітками. Вона рятувала життя пораненим, чергувала на медичному пункті Червоного Хреста, возила військовим необхідні продукти, воду, техніку. До того ж, у самому пеклі війни знаходився брат Юлії.

– Вмовити людей їхати було не просто, бо ті, хто там залишився, оголосили їх зрадниками "святої" ДНР. Знаєте, що найбільше здивувало, що вік діток не перевищував 6 років, хотілося кричати: "Жінки, схаміньтись! Ви першими мали звідти бігти, чого ж ви чекали?" Ви на-

віть не уявляєте, наскільки тяжко і страшно їхати в машині з дітьми по "дорозі смерті" з Дебальцевого" – розбиті та спалені машини і автобуси, розстріляні зупинки, зруйнована вщент дорога, якою менше ніж 110 км/год їхати не можна. Діток захитусь, їм страшно, вони сидять, обкладені бронезилетами, і плачуть. Загалом, пережили, що ми, що вони... Я накривала малечу бронезилетами, садила між собою і водієм та не втомлювалася промовляти про себе: "Тільки б не рвонуло, тільки б не рвонуло..."

Та, на жаль, добрі наміри волонтерів оцінили не всі жителі Дебальцівських бомбосховищ. При тому, що ситуація була вкрай важкою, обстріли не вщухали практично ні на хвилину.

– В одному з таких сховищ, вірите чи ні, мені хотілось кинути гранату. Я, ризикуючи своїм життям і здоров'ям, залишивши свій дім, який знаходиться за 800 кілометрів, приїхала витягати їх, з їхніми дітьми з-під обстрілу "Града", шукаючи, де їх при цьому розмістити, як їх нагодувати. А на мене ті жінки накинулись з претензією, що я хочу забрати в них будинки, що вивезу їх невідомо куди і що жити в сільській хаті вони не хочуть. Додали також, що ми, прокляті українці, не збираємось відступати, і через нас розбомблять їхні будинки. Чесно кажу, якби не діти і в мене була б граната, навіть і не думала б! До якого ж рівня потрібно деградувати, щоб не бажати вивести своїх дітей з-під обстрілу? Та і умови для життя у таких сховищах є просто нестерпними – штукатурка сиплеться на голову, неймовірно холодно і сиво, дихати немає чим...

Подібних історій дівчина роз-

Ротний “Перс”: “Я не вийду, поки не заберу своїх!”

Запеклі бої на Дебальцевському плацдармі очима бійців 4-ї механізованої роти 2-го мб 30-ї омбр

Командир взводу “Тихий”:

– 12 лютого наша група у складі шести БМП-2 під командуванням “Рокади” і “Водяного” висунулась на висоту біля села Логвинове з метою не допустити прориву противника у цей населений пункт. Під час висунання по нас постійно вівся вогонь зі стрілецької зброї. На щастя, нікого не зачепило. Діставшись висоти, ми розділились: 2 машини під керівництвом “Водяного” і “Рокади” висунулись на саму висоту, а моя машина у числі інших залишилась для прикриття флангу.

Діставшись визначених позицій, ми встановили ПТКР, зарядили їх та стали чекати. Через деякий час мою машину почали обстрілювати зі стрілецької зброї з боку села, було чітко чути пошест куль, майже всі піхотинці відкрили вогонь в сторону села. Я подав команду припинити вогонь, якщо не бачать противника, щоб економити боеприпаси. “Вітер”, який був зі мною біля установки ПТКР, також відкрив вогонь в бік села. Я закликав його повернутись до установки та перенести її ближче до машини, щоб під прикриттям виконувати основне за-

рез кілька довгих черг гармату також заклинило. Мій навідник “Абрам” повідомив, що в нього також відмовила гармата, і я наказав йому усувати поломку якомога швидше. “Монаху” вдалося усунути несправність, і він повер-

люкості танків, які почали наступати на нас... Моя машина повинна була прикривати відхід. Ми поспіхом завантажили установку ПТКР на машину, але не встигли поставити сам заряд, який в пішому порядку ніс кулеметник по

виїхав наш танк, який розпочав дуель із ворожим. “Водяний” віддав наказ відкрити вогонь з РПГ-26. Він – перший, а за ним – “Вітер” і “Фокс” відкрили вогонь по танку. Потім гранатометник “Шума” з РПГ-7 підпалив танк. Танк, у свою чергу, пострілом зірвав гусеницю з однієї з наших машин. До місця, де ми зайняли оборону, підїхала БМП сусідньої бригади, яка мала забрати 200-х. “Водяний” віддав наказ нам сісти в цю БМП і відступити. Я з декількома бійцями погрузились на неї, інші – на 2 вцілілі наші машини і почали відступ.

Коли я побачив, що наші 2 “коробочки” зупинились, то почав кричати механіку-водію БМП зупинитися. Доїхавши до своїх, він зупинився. Ми спішилися. По радії передали, що наші прийняли бій, є 300-ті. Ми почали просити механіків сусідньої бригади дати нам БМП, щоб ми змогли допомогти своїм, але вони не погоджувались. Не дочекавшись допомоги, ми роздобули постріли до РПГ-7, декілька РПГ-26 і в пішому порядку почали вертатись на допомогу своїм. По дорозі ми зустріли своїх хлопців, які відступали в пішому порядку. На БМП везли 300-х. По полю котились ворожі танки. Ротний “Перс” сказав, що не поїде звідси, поки не виведе всю свою роту. Механік “Чапаєв” ще декілька разів повертався назад, аби

забрати всіх, хто там залишився. Ми відступили і зайняли оборону біля населеного пункту Луганське. 300-х відправляли попутними машинами медичної допомоги до шпиталів...

Командир взводу “Товстий”:

– 12 лютого приблизно біля 12 години дня я разом із “Партизаном”, “Жеребчиком”, “Рудим”, “Прапором” та “Лисим” за машиною №725 пішки, заховавшись за броню, пішли на зачистку с. Логвинове Донецької області. Перетнувши місток, ми зайшли в другу вулицю села і побачили, що нам махають руками якісь хлопці, на рукавах котрих були жовті слуги. Ми порівняли із ними, пройшли ще 20 метрів, і по нас відкрили вогонь з гранатометів та кулеметів.

В машину №725 влучив постріл, вона почала розвертатися і відходити в поле, де її наздогнав ще один постріл із РПГ-7. Ми за командою “Партизана” підбігли до узбіччя і залягли за ним. Слідом за нами йшла машина №564, в яку також влучив постріл із РПГ-7. Вона теж розвернулася і пішла в поле, де її наздогнало ще два постріли з РПГ-7, і вона зупинилась і почала горіти. А хлопці, що йшли за даною машиною, залягли разом із нами. Це були “Санчес”, “Моряк”, “Доц”, “Джек”, “Шабат” та “Кукулька”. Ми прийняли бій. Я наглядав за правим напрямком разом із “Санчесом” і не давав нас обійти зі сторони садка. Коли чув тріскіт гілок, – відразу ж відкривав вогонь одиночними пострілами на ураження, після чого тріскіт припинявся. Разом із нами було шість бійців батальйону “Донбас”, які зайняли оборону біля “Урала”. Під час бою, що тривав 4 години, “Партизан”, “Доц”, “Джек”, “Моряк” та “Шабат” ліквідували декількох сепаратистів. Бійців “Донбасу” в кількості 4 чоловік накрили з РПГ-7 біля “Урала”, і вони почали горіти живою, поки сепаратисти їх не добили з кулеметів та автоматів. Після того, як почали вибухати боеприпаси в “Уралі”, пішов чорний дим, який закривав нас від сепаратистів.

“Партизан” запропонував відходити, огинаючи село. Що ми й виконали, тимчасово залишивши одного нашого 200-го. “Рудого”, який під час бою отримав пора-

вдання. Розставив бійців-піхотинців для кругової оборони. Командир бойової машини “Фокс” віддав наказ “Абраму” (навіднику-оператору) відкрити вогонь по посадці поблизу села.

Я звертався до “Водяного”, щоб дізнатися, чи є свої у селі. Він відповів, що мають бути. Тоді я наказав “Абраму” припинити вогонь і повернутись у свій сектор спостереження. Біля машини розірвалися два постріли від РПГ, але нікого не зачепило. Я продовжував спостереження у вказаному секторі. По радії передали, що у посадці помічено рух, з’явилась бронетехніка. Вогонь із ПТКР вести було неможливо через високу суху траву. “Водяний” віддав наказ “Чапаєву” (механіку-водію) висунути вперед, а “Монаху” (навіднику-оператору) – відкрити вогонь по БМП-3 у посадці. Після декількох черг обірвало стрічку, машина відступила. Вогонь продовжила друга машина, але че-

нувся на позицію та продовжив вогонь. Йому вдалося знищити ворожу БМП-3.

Весь цей час “Рокада” та “Водяний” викликали вогонь артилерії по ворожій техніці, але ніякої відповіді та результату не було. Залишалось покладатись тільки на себе.

Під нашим вогнем противник почав формувати колону із танків та БМП-3. Гранатометник “Шума” спробував вразити ворога з РПГ-7, але через надто велику відстань спроби не увінчалися успіхом. Мій навідник “Абрам” повідомив, що поломку усунуто. По радіостанції “Водяний” передавав, що противник розгортається в ланцюг. Бійці відкрили вогонь з АГС-17 по посадці, і це дещо затримало ворога. Зрозумівши, що противник розділяється на 2 частини, щоб обійти нас праворуч, “Водяний” віддав наказ на відхід до основних сил. Ми просто не мали, що протиставити значній кі-

розталому сільськогосподарському полю. Я віддав наказ “Толику” (механіку-водію) почати рух машини назад малим ходом, а “Абраму” – вести вогонь для прикриття. Із посадкі з’явилась інша БМП-3. Її навідник “Абрам” знищив прицільним вогнем.

Біля машини пролунав вибух – можливо, це танк противника вів по нас вогонь. Із-за підбитого БМП-3 з’явився танк, по якому навідник “Абрам” відкрив вогонь з гармати БМП-2. Розбивши ворожому танку оглядовий тримплекс та приціли, “Абрам” не дав йому нас обстріляти, що нас і врятувало. Діставшись до ґрунтової дороги під прикриттям БМП, ми погрузилися на “броню” і висунулись до основних сил біля річки. Там вже відступали БМП 24-ї бригади.

Ми спішилися та зайняли оборону за БМП. Прямо перед нами з’явився танк противника на відстані 20-50 метрів. Його постріли вибухнули позаду нас. Наперед

нення, але під час надання йому першої медичної допомоги смертельна куля попала йому в груди – прямо в серце...

Обходячи село по дузі, ми були обстріляні снайперами та з БМП сепаратистів. Через мінне протитанкове поле, ариками ми рушили до траси Луганське-Дебальцеве. Не доходячи до дороги півкілометра, побачили, що шлях перетинається з якимись військовими. Це були сепаратисти. Ми зупинили їх (17 чоловік), роззброїли, взяли із собою декілька видів озброєння, серед якого – РПО-А "Шмель". Вийшовши на дорогу,

разом із полоненими направились до пункту евакуації. За нами було надіслано БМП-2, на яку ми завантажили полонених та сіли самі.

Під час руху нас обстріляли з танка, наша БМП-2 заїхала на схил дороги, і полонені почали тікати. Один із них намагався кинути гранату в механіка-водія, але її відбив рукою "Партизан", і на цій гранаті підірвалось 3 полонених. До блокпоста ми довели 8 полонених, які казали, що вони з Донецької області та служать в терористичному угрупованні "ДНР". Двох полонених передали "Донбасу" з метою подальшого обміну на своїх, які були в полоні, а шістьох – підрозділу 54-го окремого розвідувального батальйону. Після цього вийшли на позиції наших основних сил.

Командир бойової машини "Партизан":

– Четверта механізована рота у складі 6 БМП-2 висунулася на бойове завдання в сторону с. Луганське. Згодом, не дійшовши до заданої точки, частина машин та

екіпажів залишилися на місці, а моя машина №725 та екіпаж машини з піхотою висунулась в селище Луганське. О 8 годині туди підійшли всі машини роти та дві машини зенітної батареї. Отримали наказ висунутись в сторону населеного пункту для виконання бойового завдання із зачищення селища від бандформувань сепаратистів, які захопили його напередодні й тим самим перерізували головну артерію сполучення – дорогу Артемівськ-Дебальцеве. На підході до заданої точки рота була розділена на 2 групи. Група з трьох БМП-2 та піхоти, в якій був і

я, екіпажі та піхота машин №725, 540 та 764 пішли на лівий бік Логвинова для зачистки вулиці від сепаратистів. За твердженням командира роти з позивним "Майк" однієї з інших частин, який нас зустрів перед с. Логвинове, вулиця вже була наполовину зачищена, але сталося зовсім навпаки. При заході на неї 725-а машина йшла першою. Пройшовши приблизно 200 метрів, ми отримали команду на відкат. Почавши відхід, 3 машини були атаковані з РПГ-7 та РПГ-26 та були підбиті. Зав'язався бій між піхотою та сепаратистами, який тривав 4 години. Сепаратисти неодноразово пропонували нашим бійцям здатись, але незважаючи на наявність поранених та вбитих з нашого боку, всі мужньо трималися. Після чотирьох годин протистояння, не дочекавшись підмоги, ми вирішили відходити самостійно.

Забравши поранених, відходили поза селом між двох вогнів. Там натрапили на мінне поле, яке успішно пройшли. Не дійшовши до наших, наштовхнулись на передовий загіг сепаратистів у складі 17

чоловік. Не вступаючи в бій, роззброїли їх та взяли в полон. Вийшовши до траси на Артемівськ, були підібрані БМП-2 5-ї роти, яка доставила нас і полонених на блокпост.

Попри на важку ситуацію 4-а рота вела бої практично в оточенні сепаратистів, які переважали у танках. Але воїни, загартовані в

боях на Луганщині з 9 травня по 9 вересня, вийшли з честю, ще й взявши в полон бойовиків!

Один епізод із бойового шляху ротного...

11 липня 2014 року особовим складом 4-ї механізованої роти успішно проведена бойова операція із захоплення висоти 137.2. Це – територія колишньої військової частини ППО Повітряних Сил ЗС України в районі населеного пункту Шишкове Луганської області. Вогнева підтримка артилерії, яка зіграла бойовиків з вогневих позицій в укриття, та блискавичний штурм нашими воїнами, які після роботи артилерії були на позиціях, призвели до хаотичної втечі сепаратистів, але це вдалось далеко не всім. До 10 бойовиків було знищено, 17 – захоплено в полон. Також було захоплено до 200 одиниць стрілецької зброї та до 1 тонни боеприпасів.

Протягом липня, зайнявши висоту біля н.п. Металіст Луганської

кої області. Колону з 8 БМП та 2 танків очолював "Перс" – на той час командир одного із взводів 6-ї роти.

На підходах до м. Міусинська бронегрупа потрапила під мінометні та артилерійські обстріли, але під шквальним вогнем противника було взято під контроль дві вулиці міста Міусинська та розпочато формування колони для виходу з оточення 1-го механізованого батальйону. Під час виходу колону обстрілювали з мінометів та гранатометів. Попереду їхала БМП на чолі з прапорщиком Олегом Рибаким. Пострілом з РПГ цій бойовій машині піхоти знесло башту, при цьому загинув навідник-оператор бойової машини Володимир Шленчак. Прапорщик Рибак на палаючому БМП проклав коридор, щоб бійці змогли вивести двох загиблих та шістьох поранених. Завдяки вмілому керівництву "Перса" та героїчним діям бійців вдалось не допустити оточення та вивести 1-й механізований батальйон з-під вогню ворога.

області, підрозділ "Перса" ніс бойову службу на блокпості, завдаючи вогневого ураження по незаконних збройних формуваннях. 13 серпня 6-а механізована рота 2-го механізованого батальйону виїхала на бойове завдання з метою надання допомоги 1-му механізованому батальйону при виході з оточення з Міусинська Лугансь-

P.S.

На даний час підрозділи 2-го механізованого батальйону 30-ї окремої гвардійської механізованої бригади – пліч-о-пліч солдати та сержанти військової служби за контрактом, серед яких – і вчорашні строковики, а також мобілізовані військовослужбовці, які знову дивляться у вічі смерті, – стоять на оборонних рубежах на кордоні двох областей Донбасу та мріють про мир і домівку, адже війна триває вже майже рік. І протягом цього часу зі складу цього батальйону загинуло 12 чоловік, один зник безвісти, один побував у полоні, з якого, на щастя, вже повернувся, а понад сто військовослужбовців були поранені й травмовані.

За всіх них, за бойових побратимів, гвардійці поклялися помститися ворогу. Й клятви свої вони дотримуються! Сьогодні 30-а окрема гвардійська механізована бригада знаходиться на вістрі подій: якщо противник порушить перемир'я, а це, на жаль, у його дусі, то це механізоване з'єднання прийме на себе головний удар. Гвардійці усвідомлюють це та, всім серцем прагнучи миру, готуються до будь-якого сценарію розвитку подій.

Ігор Назарчук.
Олексій Тригуб.

Амазонки

Пліч-о-пліч із чоловіками у зоні проведення антитерористичної операції на сході України воюють і представниці прекрасної половини людства, яких за таких обставин аж ніяк не назвеш слабкою статтю – просто язик не повернеться!

Із самого початку проведення антитерористичної операції, а за місяць минає вже рік із цього моменту, у ній бере участь багато жінок. Це – і військовослужбовці-жінки, і добровольці, котрі змінили взуття на підборах на армійські берці, а гарні сукні – на камуфляжі. Таких – сотні. Крім того, тисячі українок їздять у зону АТО й пра-

цюють у тилу як волонтери, допомагаючи бійцям кувати перемогу.

Сотні жінок залишили сім'ї та домашній затишок, взявшись за зброю та відправившись на передову. Зброя в кожній з них своя. У когось – медична сумка, у когось – телефонний апарат, у когось – автомат, а в когось – і снайперська гвинтівка. І всі вони,

наші амазонки АТО, віддають свої сили, свою молодість, а деякі з них – вже віддали свою молоді життя задля збереження суверенітету та територіальної цілісності нашої Батьківщини. Низький уклін Вам, наші дорогі дівчата, та з Міжнародним днем боротьби за права жінок і міжнародний мир всіх вас!

АТО

“Ті, кого вдалось врятувати, запрошують в гості. Думаю, після війни в мене буде екскурсія по всій Україні”

Відома гонщиця, альпіністка, успішна бізнес-леді, донька корейця і росіянки... Усі атрибути мирного життя довелося відкласти до кращих часів. Зараз Галину Алмазову знає уся передова, її руками було врятовано сотні солдат, вона допомогла практично усім частинам, що беруть участь в АТО. Вона вивозила поранених із такого пекла, куди не наважувся їхати ні один волонтер чи медик. Її сміливість межує із божевільністю. Вона не читає новини, але добре знає реальну картину, тому що завжди на фронті.

“Доводилось розганяти авто до 160 км/год”

Допомагати бійцям Галина почала ще весною. Спочатку перераховувала кошти іншим волонтерам, потім почала самостійно купувати солдатам усе необхідне. Пізніше жінка зрозуміла, що залишатись вдома не може, тим паче, на фронті вона може справді стати корисною.

– Мирний досвід дуже знадобився. Коли я вивозила поранених із Донецького аеропорту до лікарні, відлік йшов на секунди. Тому доводилось розганяти авто до 160 км/год. Недаремно гонками займалась. А як альпіністці, мені простіше обирати термобілизну. Війна чимось схожа на альпінізм, тут також одразу бачиш справжніх людей. Ніхто не зможе довго приховувати, що він – підлий боягуз. Люди в екстремальних умовах досить швидко себе проявляють. Ніколи не забуду, як під час обстрілу мене прикривав своїм тілом чоловік в шортах і майці, хоч я була в бронжилеті і касці. Саме так поведуть себе справжні чоловіки. Взагалі на фронті 99 відсотків людей, якими я пишаюсь.

Починала жінка допомагати одним підрозділом, але під час кожної поїздки в АТО з'являються нові і нові підшефні. Зараз Галині вже складно відповісти на запитання, кому саме вона допомагає.

– Адже вони усі є моїми. Звісно, з'являються і улюбленці на крайніх блокпостах. Багато бійців телефонують мені, коли я знаходжусь в Києві, адже їм так потрібно почути голос із мирного життя, запитати, яка у нас погода, чим я займаюсь... Нестерпно боляче таких людей втрачати. Ви бачили, як навзрід плачуть здорові чоловіки? Мені довелося...

“Писав на шматку паперу “Я вас люблю” і просив передати додому”

Із пустими руками до бійців Галина ніколи ще не приїжджала. Але і самі бійці нерідко передають через волонтера сюрпризи додому.

– Часто передають листи, шеврони. Нерідко траплялись ситуації, коли солдат відривав шматок паперу, писав на ньому “Я вас люблю” і просив передати додому. Звісно, є мобільні телефони, але такі вісточки є дуже цінними і дорогими як для самих бійців, так і для їх коханих.

Жінка давно перестала рахувати поранених і загиблих, яких вдалось вивезти з небезпечних територій. Донецький аеропорт, Дебальцеве, Піски... Вона разом із командою забирали двохсотих із 32-го блокпоста...

– Тоді солдати, які нас супроводжували, боялись, що я втрачу свідомість від побаченого. Нічого, витримала. За період війни довелося звикати до смерті. Це можливо зробити, як би це цинічно не звучало. Неможливо звикнути до людських страждань. Серед двохсотих, яких ми вивозили під час чергового пе-

ремир'я, був російський офіцер з жетоном і документами. Я знаю, що вони нас ніколи не пожаліють, але мені було його шкода. Спочатку ми повантажили його, як пораненого, намагались врятувати йому життя, але поранення виявилось надто серйозним. Морально дуже важко, коли доводиться дзвонити

рідним, повідомляти про смерть, розповісти про останні хвилини життя. У нашій роботі є думка, що не можна “прив'язуватись” до поранених: завіз у лікарню і все, більше ніяких стосунків. Але ж це неможливо – не відчувати прихильності. Як і воякам до медиків, так і нам до них. Адже живемо в одних підвалах, їмо з одних тарілок. Ті, кого врятували, вже кличуть улітку в гості. Думаю, в нас буде екскурсія по всій Україні.

“Зробила свій вибір і не сумніваюсь в ньому”

Війна змінила Галину як зовнішньо, так і внутрішньо. Жінка звикла у кращому випадку спати по три-чотири години на добу, кардинально змінила гардероб і пріоритети в житті.

– Раніше одягала ділові сукні, високі каблуки і все у такому роді. Зараз, навіть, коли їду в офіс, одягаю штани і взуття на низькому ходу. Так реально

зручніше! Не розумію, перед ким я раніше хизувалась? До того ж, навіть у Києві в мене завжди є в сумочці предмети, що необхідні у зоні АТО, – ліхтарики, ножі, медикаменти. Також мене почали дратувати феєрверки і салюти. Ще одна річ, якої мене навчила війна, – швидко збиратись. В сорок секунд поки що не вкладаюся, а от хвилин за п'ять можу одягнутись і зібрати рюкзак.

Попри десятки виїздів у саме пекло війни Галина не готова втрачати людей, що стали для неї близькими.

– Мабуть, я вперше в своєму житті усвідомлюю, що і для чого я роблю. Кожен робить в житті свої висновки і свій вибір. Я свій зробила і в ньому не сумніваюсь. Для мене волонтерство – не частина життя, а усе моє життя без залишку.

**Анастасія Олехнович.
“Крила України”.**

АРМІЯ З НАРОДОМ

Допомагають у скрутну хвилину

Військові доставили гуманітарну допомогу в найбільш проблемні райони Мар'їнки і Красногорівки.

Ці міста знаходяться вздовж лінії розмежування, і незважаючи на перемир'я, час від часу бойовики вдаються тут до атак та обстрілів. Чимало людей й досі живуть у підвалах без централізованого постачання води, електроенергії та газу. Офіцери цивільно-військового співробітництва разом з волонтерами привезли хліб, продукти харчування, теплі ковдри, матраци та засоби гігієни у райони, що найбільше потерпають від бойових дій.

– Разом з добровольцями волонтерської організації “Крила щедрості і турботи” ми привезли в Мар'їнку і Красногорівку близько двохсот наборів продуктів та майже тисячу буханців хлібу, – розповідає офіцер

групи цивільно-військового співробітництва старший лейтенант Олексій Штанько, – багато людей тут втратили роботу, а відтак, і засоби для існування. Тож наша допомога їм дуже потрібна. Декілька десятків ковдр ми роздали сім'ям з дітьми. Також передали багатодітним родинам теплий одяг.

Військові і волонтери особисто занесли допомогу тим, хто й досі мешкає в підвалах.

– Багато мешканців продовжують жити в підвалах, – каже секретар Мар'їнської міської ради, – люди, як можуть, обладнують свій побут у таких бомбосховищах, виходять на вулиці вкрай рідко. Цими днями ще один місцевий житель отримав важке поранення. Після чергового обстрілу він хотів вийти на вулицю, аби полагодити електрообладнання. Щойно підійшов до дверей пі-

д'їзду, як знову пролунав вибух. Уламки пробіли металеві двері та влучили чоловікові у стегно. Військові медики зробили йому операцію в своєму госпіталі та скерували у міську лікарню.

– Наші військові медики дуже часто надають допомогу мешканцям міст вздовж лінії розмежування, – зазначає начальник медичної служби сектору, – найчастіше доводиться рятувати людей, які отримали поранення внаслідок артилерійських обстрілів.

Зараз офіцери цивільно-військового співробітництва разом з місцевими мешканцями складають карту сховищ, в яких й досі мешкають люди. Військові знають, чого мешканці потребують найбільше і відвідують всі такі підземні оселі та допомага-

ють людям найнеобхіднішим. Обов'язково офіцери цивільно-військового співробітництва спілкуються з людьми, відповідають на питання, розповсюджують українську пресу. Допомогу жителям цих міст військові надаватимуть й надалі.

Владислав Назаркевич. “Крила України”.

8 БЕРЕЗНЯ – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ БОРОТЬБИ ЗА ПРАВА ЖІНОК І МІЖНАРОДНИЙ МИР

Слідами видатного Пирогова...

Коли Анна Багрій обрала медичну стежу, вона, звичайно, знала ім'я видатного Миколи Пирогова й усвідомлювала, що йде у велике, доросле життя саме його слідами. Як, зрештою, й стопами інших славетних лікарів різних часів. Коли вона вирішила пов'язати своє подальше життя саме з військовою медициною, молода жінка переконалася в цьому ще раз, адже Пирогов, перш за все, відомий як основоположник військово-польової хірургії. Але ніколи б Анна не могла подумати, що невдовзі вона сама стане лікарем у зоні бойових дій, почує посвист куль та побачить не лише хворих, а й поранених...

До Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону Анна Багрій прийшла у 2003 році. Але півтори роки вона не носила – була цивільним лікарем, терапевтом у пульмонологічному відділенні, згодом – фтизіатром у поліклініці. Коли молодій жінці було присвоєно військове звання "лейтенант медичної служби", вона обійняла посаду начальника терапевтичного відділення Новоград-Волинського гарнізонного госпіталю, де проходила службу в період з 2008 по 2012 рік.

Три роки тому капітан медичної служби Анна Багрій повернулася до Вінниці й отримала посаду старшого ординатора клініки інфекційних захворювань, на якій проходить службу й сьогодні.

До зони проведення антитерористичної операції їй довелося їхати у складі першої ротатії 59-го військового мобільного госпіталю ще наприкінці весни минулого року. Звичайно, для лікаря, хоча й військового, це було дещо несподіваним завданням, тим більше – для лікаря-жінки. Проте, як згадує Анна Іллівна, ніякого страху не було, скоріше – неспокійно від того, що їхали у невідомість...

29 травня у складі мобільного госпіталю майор медичної служби Анна Багрій виїхала з Вінниці на Донбас. До місця призначення ешелон добрався довгих три дні – немов під час Великої Вітчизняної, коли рух ешелонів уповільнювався бомбуваннями! Звичайно, ніхто їх не бомбив, але, вочевидь, причини довгих стоянок на станціях та запасних шляхах були. Два пасажирські вагони й велика кількість платформ із технікою та медичним обладнанням – ось як виглядав ешелон військового мобільного госпіталю.

До селища Орехове Старобільського району Луганської області на автобусах та в автомобілях вінницькі медики прибули вночі. Ніч, дощ, навколо нічого не видно – ось як запам'яталися Анні перші хвилини перебування у зоні АТО. Ночувати довелося в автобусі – куди вийдеш під дощем...

У стислі терміни особовий склад військового мобільного госпіталю облаштував табір, і медики почали лікування поранених і амбулаторний прийом хворих. Здавалося б, які можуть бути інфекційні захворювання на Донбасі, адже це – не Афганістан, де нашим військовим лікарям доводилося "воювати" з малярією та гепатитом, не країни Африки, де українські військові медики, окрім малярії, зіткнулися й з більш екзотичними інфекційними хворобами. Але – ні, і на Донбасі їй, ординаторові госпітального відділення – лікарю-інфекціоністу робота знайшлася, ще й чимало! За статистикою, кожен четвертий пацієнт 59-го ВМГ 1-ї ротатії був саме інфекційним хворим. В основному – застудні та кишкові захворювання. Гострі респіраторні захворювання, ангіни, тонзиліти, бронхіти та кишкові розлади – ось головне, із чим вела свій бій майор медслужби Багрій у зоні АТО.

– Бувало, їдять хлопці на блокпості на вечерю рибу, а зранку молока попили – і до нас: мовляв, місцеві отруїли, – згадує Анна Іллівна. – Пояснюємо їм: думайте, що з чим їсти, ніякі місцеві тут не винні!

Насправді, за час її перебування у зоні проведення антитерористичної операції в районі відповідальності мобільного шпиталю випадків отруєння військовослужбовців з боку місцевого населення не було – жодного. Хоча взагалі такі факти відомі. Як і той випадок, коли дідусь-сепаратист почастував українських вояків медом, а потім банка із медом у їхніх руках вибухнула...

Що ж стосується застудних захворю-

вань, то й тут дивного нічого не було. Клімат Донбасу має свої особливості: хоча надворі стояло спекотне літо, своє брали відчутні перепади температури повітря. Вдень стовпчик термометра піднімався до позначки у +36°C, а вночі опускався до +12-15°C. А для хлопців, які ночували на техніці або в окопах ці перепади були відчутними, звідси – й захворюваність. Вдень, бувало, через мобільний госпіталь проходило до ста й навіть більше амбулаторних хворих.

– Окрім перепадів температури, – продовжує жінка, – розповсюдженню інфекційних захворювань сприяло те, що постійно прибували нові підрозділи з різних регіонів України, і тому вірусно-бактеріальна асоціація постійно оновлювалася. Це – як у дитячому садочку: поки не сформується груповий імунітет, усі хворіють.

Протягом 37 діб перебування у зоні АТО майор медслужби Анна Багрій постійно знаходилася у госпіталі. Бригади у складі хірурга, анестезіолога, анестезиста й операційної сестри вилітали вертольотами за пораненими, а решта особового складу виконували свої обов'язки безпосередньо у мобільному госпіталі, що розмістився метрів у 200 від околиці Орехового. Анна Іллівна лікувала інфекційних хворих в ізоляторі, розрахованому на 10 ліжок, а також чергу-

перемір'я у зоні АТО зранку до мобільного госпіталю привезли більше півтора десятка поранених військовослужбовців. Іншого разу багато поранених було того дня, коли сепаратистський коректувальник вогню навіть міномет прямо на табір однієї з частин – тоді міна розірвалася точно у центрі намету. Загиблих, на щастя, того разу не було, але поранених – чимало.

Неподалік від госпіталю дислокувалася 30-а окрема гвардійська механізована бригада, тож Анні Іллівні довелося серед своїх пацієнтів зустрічати й знайомих по службі у Новоград-Волинському гарнізоні, і навіть тих, кого вона колись там лікувала. Але... Страшно було потім, коли загинув знайомий медик із цієї частини, коли у списку загиблих під Іловайськом вона прочитала багато знайомих прізвищ, а потім, вже після повернення з Донбасу, – коли побачила знайомі обличчя на фотографіях в

каменами – знеболювальними, протизапальними, кровоспинними препаратами. Але пощастило й посмакувати "рошенівських" цукерок, що було справжнім святом, адже левова частка особового складу медичного колективу – дівчата й жінки, а для них ласощі, як відомо, багато чого значать!

Допомогали й сусіди. Так, хмельничани з окремого полку спеціального призначення давали госпіталю питну воду, що їм привозили земляки. Неподалік від госпіталю, щоправда, була свердловина, але командування 59-го ВМГ прийняло рішення з метою безпеки особового складу й пацієнтів використовувати воду з неї лише у технічних цілях.

Задоволені були медики й своїми кухарями. Вони навіть город засіяли, й наприкінці ротатії госпіталь уже мав власну зелень. Жартували, що бракує худоби й треба її завести!

У першій декаді липня відбулася ротатія, і майор медичної служби Анна Багрій повернулася до Вінниці. Вдома на неї з нетерпінням та шаленим хвилюванням чекали мама та друзі. Вісімдесятирічної бабусі навіть не сказали, що її онука на війні – її тривалу відсутність пояснили відрядженням до Новоград-Волинського – мовляв, поїхала перевіряти стан здоров'я мобілізованих резервістів.

Сьогоднішня привітна жінка й висококласного спеціаліста, учасника бойових дій майора медичної служби Анни Багрій – це планова робота, лікування інфекційних хворих. Є серед них і поранені учасники АТО. Крім своєї звичайної роботи, зараз Анна Іллівна виконує обов'язки начальника приймального відділення. А що таке керувати приймальним відділенням, та ще й у такий час, коли на лікуванні у Центрі знаходиться до півтисячі пацієнтів, майже половина з яких – учасники АТО, можна собі лише уявити... Двісті з лишнім сьогоднішніх пацієнтів ВМКЦ Центрального регіону – це і нещодавно поранені, й ті, хто вже проходить реабілітацію після лікування. Роботи, що й казати, вистачає.

Цю весну й весняне жіноче свято Анна Багрій зустрічає, як і кожну весну, коли розквітає природа й пробуджується життя, як і завжди із радістю. А ще – із великою надією на довгоочікуваний мир! Жінка переконана: він буде, і вона, як і її колеги, робить усе, аби цей мир наблизити!

Олексій Тригуб. "Крила України".

вала по госпіталю. У дні чергувань, звичайно, приймала й поранених, і хворих не за своїм профілем. Наприклад, один боєць проїхав на БТРі без тактичних окулярів тривалий час – ось і кон'юнктивіт. В іншого – мозолі, потертості. Словом, причин для звернень до медиків було чимало.

– Більше всіх діставалося стоматологам, – говорить лікар. – Вода на Донбасі специфічна, м'яка, і в ній, очевидно, якісь мінеральні речовини й хімічні елементи переважають, адже у багатьох часто "летіли" пломби – у наших дантистів робота була постійно.

Якщо хворих, за одиничними, винятками лікували на місці, у мобільному шпиталі, та повертали у стрій, то з пораненими ситуація була дещо іншою. Звичайно, чимало хлопців вимагали повернути їх до своїх підрозділів, але здебільшого характер поранень не залишав такої можливості – поранених після надання необхідної медичної допомоги й початку лікувального процесу відправляли до госпіталів та військово-медичних клінічних центрів до інших регіонів країни. Поранених було чимало. Наприклад, у перший день першого офіційного

Інтернеті, де зухвали терористи зняли наших військовополонених під час так званого "параду полонених" у Донецьку...

На щастя, обстрілів шпиталю протягом першої ротатії не було. До Щастя, найближчої передової, від Орехового – 40 кілометрів, а далекобійної артилерії та реактивних систем залпового вогню на той час "братні" росіяни сепаратистам ще не поставили, та й підрозділів регулярних російських військ тоді на Донбасі ще не було, отож, як то кажуть, Бог милував. Медики лише бачили декілька разів у небі над головою ворожі безпілотники. А один із них на їхніх очах збили з "Тунгуски" зенітники однієї з частин, що дислокувалася неподалік від госпіталю.

Постійно медики, хворі та поранені відчували турботу волонтерів. Двічі до вінничан приїздили волонтери з Тульчина, декілька разів допомогу привозив настоятель храму, що знаходиться у скелі на берез Південного Бугу на території Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону отець Алексій. У першу чергу, волонтери допомагали розхідними матеріалами, меди-

ВПС Колумбії представили нову версію ударного вертольота Arpia IV

Військово-повітряні сили продемонстрували оновлену версію ударного вертольота Sikorsky AH-60L Arpia IV.

Arpia це ударний вертоліт сил спеціальних операцій, створений американською фірмою Sikorsky Aircraft (тепер це частина United Technologies Corporation) на базі багатоцільового вертольота UH-60 Black Hawk.

Модернізація вертольота Arpia IV також включає в себе заміну 12,7-мм кулемета GAU-19 на 20-мм гармату Nexter NC-621 в підвісному контейнері, інфрачервоний сенсор переднього огляду Rafael Toplite III і нашоломну тепловізій-

ну систему нічного бачення льотчика Elbit Systems ANVIS/HUD-24 (Aviator Night Vision Imaging System/Head-Up Display-24).

Загалом передбачається модернізувати 12 вертольотів ВПС Колумбії до версії Arpia IV.

ПІДСУМКИ

Єгипетська армія знищила 172 бойовики за лютий

Прес-служба Збройних Сил Єгипту розповсюдила заяву, згідно з якою у лютому 2015 р. в ході спільних армійсько-поліцейських операцій на півночі Синаю було знищено 172 бойовики терористичного угруповання "Віляят Синай" та інших незаконних озброєних груп. Бойові дії відбувались здебільшого в районі міст Шейх-Зувейд, Рафах і Ель-Аріш.

За підтримку терористів та активну участь бойовиків "бригад Зі ад-Діна Аль-Касама" в терористичному угрупованні "Віляят Синай" Каїр визнав терористичним і палестинський рух ХАМАС. Тепер єгипетська армія може завдати ударів по території Сектора Гази.

Поки армія бореться з ісламістами на Синаї, вони намагаються

активізувати свою діяльність в материковій частині країни. Останнім часом теракти відбуваються дуже часто. 1 березня в місті Асуан на півдні Єгипту стався вибух самодільного вибухового пристрою, закладеного у мечеті. Загинули дві людини. 2 березня вибух біля будівлі Верховного суду в центрі Каїра забрав життя ще двох осіб.

HAL Light Combat Helicopter випробовують холодною погодою

Hindustan Aeronautics (HAL) на аеродромі Lex виконали низку випробувань легкого бойового вертольота (LCH) в умовах низьких температур. Так розробники відзначили задовільні запуск і роботу двигуна при температурі від мінус 18 градусів С на висоті 4100 метрів. Польоти проводились також з метою оцінки продуктивності двигуна на високих і малих швидкостях.

ТЕСТ-FLY

Drone Karayel виконала льотні випробування безпілота

У Туреччині відбулись тести дрона Karayel із корисним навантаженням у 51 кг. Новий безпілотною фірми "Vestek Savunma", який турецька армія планує прийняти на озброєння, виконав низку польотів із оптико-електронною камерою.

Компанія, створена у 2005 році, інвестувала у програму розробки тактичних літальних апаратів \$30 млн.

Karayel призначений для повітряного спостереження. Апарат почав випробувальні польоти в 2009 році. Система дистанційного зондування на борту здатна виявляти цілі з подальшим наведенням лазерних боєприпасів. Всі етапи польоту – від зльоту і до посадки – виконуються автономно. Вантажний відсік здатний вмщати як військово, так і цивільне устаткування.

За договором 2011 р. компанія виготовить шість літаків для турецьких військових разом з чотирма наборами корисного навантаження і виконуватиме всю роботу з інтеграції.

Розробники розповіли, що їхнє дітище має значно більший

потенціал, ніж планувалось раніше. Так, Karayel був розроблений, щоб працювати упродовж 10 годин на висоті до 18000 футів і з 35 кілограмами корисного навантаження. Але вже після нескладних удосконалень машина здатна буде виконувати політ протягом 20 годин на висоті 22500 футів із корисним навантаженням у 70 кг.

– Програма має на меті звести до мінімуму залежність Туреччини від іноземних безпілотною систем, – розповідає Sipahi, генеральний директор Vestel Savunma в Азії.

Корисне навантаження Karayel включає в себе систему електронно-оптичних камер (з лазерним далекоміром), здатних працювати як вдень, так і вночі. Крім того, літальний апарат здатний нести засоби для ураження цілі.

ТЕСТ-DRIVE

У США випробовують новий протитанковий комплекс LAV-ATWS

У США приступили до випробувань нової версії протитанкового комплексу на базі бронетранспортера LAV-25 морської піхоти США. Новий комплекс LAV-ATWS отримав оновлену турельну установку з поліпшеними тактико-технічними характеристиками.

LAV-ATWS є програмою корпусу морської піхоти США, яка призначена для заміни застарілої баштової установки Emerson 901 на БТР LAV-25. Керівник програми полковник Марк Т. Брінкман, впевнений, що система забезпечить морській піхоті США поліпшені, в порівнянні з попередньою системою, протитанкові можливості.

Комплекс LAV-ATWS оснащений новою системою спостереження за полем бою, включаючи оновлений тепловізійний приціл і систему ідентифікації цілі. Прийняття на озброєння даного комплексу дозволить зберегти можливість передових загонів морської піхоти США у боротьбі з важкою бронетехнікою ворога. Передбачається, що новий ком-

плекс LAV-ATWS пройде низку польових випробувань з метою підтвердження заявлених характеристик.

Очікується, що в 2017 році оновлений протитанковий комплекс LAV-ATWS прийде на зміну LAV-AT – (Anti Tank) – протитанковий варіант, розроблений у 1988 році, спочатку оснащений установкою ПТКР TOW.

Сторінку підготував Андрій Яцик.

СПІВПРАЦЯ

Підписано Угоду про поглиблення співробітництва між ДКА України та Національною академією наук України

25 лютого 2015 р. голова ДКА України Олег Уруський та президент НАН України академік Борис Патон підписали угоду “Про подальше поглиблення співробітництва у сфері наукових досліджень та використання космічного простору”.

У вступному слові академік Б.Патон зазначив, що протягом багатьох років установи НАН України співпрацюють з підприємствами ДКА України в інтересах виконання державних космічних програм, міжнародних проектів, а також робіт з розвитку вітчизняного ракетно-космічного потенціалу. Зокрема, фахівці Академії залучені до реалізації проектів Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми на 2013-2017 рр. та виконують Цільову комплексну програму НАН України з наукових космічних досліджень на 2012-2016 рр. Особливої уваги заслуговують наукові та творчі зв'язки вчених НАН України з провідними підприємствами ДКА України: ДП “КБ “Південне” ім. М.К.Янгеля, Казенним підприємством спеціального приладобудування “Арсенал”, ДП “За-

вод Арсенал”, НВО “Павлоградський хімічний завод”.

Голова ДКА України Олег Уруський наголосив, що співробітництво між ДКА та НАН України має тривалу історію та бере свій початок ще з часів формування державної політики у сфері дослідження та використання космічного простору в Україні. Космічна галузь є наукоємною, а тому вимагає широкого залучення до реалізації проектів провідних наукових установ, разом з якими вже реалізовано ряд національних та міжнародних космічних програм, з метою отримання нових знань щодо актуальних проблем сонячно-земних зв'язків, навколосемного простору, впливу космічних факторів на фундаментальні біологічні і фізико-хімічні процеси.

Національна академія наук України і Державне космічне

агентство України спільно координують роботу двох наукових установ космічного напрямку – Інституту технічної механіки (м. Дніпропетровськ) та Інституту космічних досліджень (м. Київ). Крім того, вченими НАН України спільно з фахівцями космічної галузі виконується низка проектів за Сьомою Рамковою програмою ЄС з досліджень та технологічного розвитку і Програмою ЄС з досліджень та інноваційної діяльності “Горизонт-2020”.

Разом з тим, за словами президента НАН України Б.Патона, нинішні умови вимагають активізації співпраці академічних установ та ДКА України з урахуванням потреб економіки та, в першу чергу, оборони і безпеки держави. Для цього планується запровадження, починаючи з 2015 року, нової цільової наукової

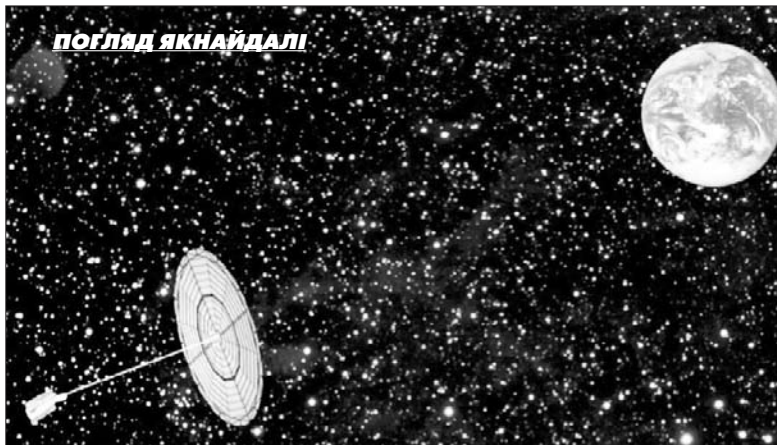

програми НАН України “Дослідження та розробки з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави”, що включати роботи в інтересах космічної галузі, а також співробітництво за окремими проектами космічної та оборонної тематики з ДП КБ “Південне”, КП СПБ “Арсенал”, ДП “Завод Арсенал” та НВО “Павлоградський хімічний завод”. Без космічного агентства та ракетно-космічних технологій ефективна оборона країни неможлива. Протягом 2014 року проект нової угоди про співробітництво був опрацьований фахівцями НАН України та ДКА України.

Ракетно-космічна промисловість України є однією із небагатьох галузей економіки держави, якій вдалося зберегти науково-технічний потенціал. “Саме тому

вона може бути своєрідним полігоном для апробації та впровадження наукових ідей і новітніх розробок, спрямованих на забезпечення інноваційного розвитку держави, підвищення темпів її науково-технічного прогресу”, – зазначив Голова ДКА України О.Уруський.

Підписання угоди між Державним космічним агентством України та Національною академією наук України дозволить активізувати співробітництво у галузі створення перспективної космічної техніки та технологій, забезпечити спільне планування та виконання наукових космічних досліджень, розвивати наземну космічну інфраструктуру та геоінформаційні системи на підставі використання сучасних космічних даних.

ПОГЛЯД ЯКНАЙДАЛІ

Новий космічний телескоп отримає знімки в 1000 разів більш чіткі ніж “Хаббл”

Орбітальний телескоп нового типу зможе робити фотознімки в 1000 разів більш чіткі ніж легендарний космічний телескоп “Хаббл” НАСА, кажуть розробники нової технології.

Дослідники назвали свій проєкт Agascore на честь французького вченого Франсуа Араго, який вперше відкрив, що світлові хвилі здатні дифрагувати на диску, тобто огинати його. Інструмент Agascore складатиметься з розташованого на орбіті космічного телескопа, віддаленого на десятки або сотні кілометрів від ним непрозорого диска діаметром близько 0,8 кілометра, що знаходиться перед ним.

Світлові хвилі, що йдуть від зірок та інших космічних об'єктів, будуть огинати диск і збиратися в одній центральній точці, розташованій за ним. Потім світло буде направлятися в об'єкти телескопа для отримання фотознімка високої роздільної здатності.

Космічний телескоп Agascore зможе отримувати зображення плазми, що перетікає з однієї зірки на іншу, а також горизонтів події чорних дір – поверхонь навколо чорних дір, потрапивши всередину яких, ніщо, навіть світло, не може покинути їх меж. Про це заявив керівник проєкту

Вебстер Кеш з Колорадського університету (Боулдер, США).

Розробка концепції телескопа Agascore була профінансована в рамках першої фази програми перспективних проєктів Innovative Advanced Concept (NIAC) НАСА, метою якої є пошук сміливих ідей у сфері спорядження нових космічних місій.

Дванадцять інших проєктів також отримали фінансування за цією програмою в розмірі 100000 USD у червні 2014 р., включаючи місію зі збирання космічного сміття і перехоплення астероїдів, що зближаються із Землею також проєкт автоматизованої субмарини для дослідження вуглеводневих морів Титана, найбільшого супутника Сатурна.

Лише шість із цих 12 пропозицій продовжать надалі отримувати фінансування, розмір якого на цей раз зростає до 500 тисяч USD. Фінансування цих проєктів в рамках програми буде проводитися протягом ще двох років, а їх відбір відбудеться в квітні цього року.

НАЙВАЖЧА ВАНТАЖІВКА

Машини НАСА для перевезення ракет-носіїв відзначають свою 50-ту річницю

Гусеничний транспортер НАСА під назвою Crawler Transporter-2 (CT-2), призначений для доставки ракети-носія до місця передбачуваного старту, вперше за останній рік зробив пробний виїзд. Його метою стало тестування новітніх модифікацій систем цього гігантського ваговоза, якому в майбутньому належить грати важливу роль при запуску ракети-носія Space Launch System (SLS).

Подорож CT-2 до стартового майданчика 39В почалася ще раніше, проте вона була перервана настанням 50-ї річниці з дня створення знаменитих самохідних машин НАСА, використовуваних в недавньому минулому для запусків ракет-носіїв Saturn і космічних шатлів та реконструйованих в даний час для обслуговування старту надважкої ракети-носія SLS.

Машини на гусеничному ході серії CT були частиною програми кос-

мічних досліджень США, починаючи з 1960-х рр. При цьому виробництво складових для цих гігантів почалося в 1963 р. в штаті Огайо (США).

Фірма-підрядник Marion в березні 1964 р. виробила близько 90% необхідних для створення машини деталей і тут же почала здійснювати їх відправку в складальні цехи, розташовані на острові Мерітт. Складання ваговоза тривало до листопада 1964 р., а потім перший у світі Crawler в

1965 р. самостійно перевіз кабель-заправну щоглу Launch Umbilical Tower (LUT) по спеціальній дорозі на відстань близько півтора кілометра. З цієї події і пов'язують дату “народження” машин серії CT.

В даний час ваговози серії CT готують до відповідального запуску надважкої ракети-носія SLS, маса якої разом з кабель-заправною щоглою оцінюється більш ніж в 7 тисяч тонн.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

ЛИЖНА АКРОБАТИКА

Олександр Абраменко – чемпіон світу з фрістайлу!

У Мінську (Білорусь) відбувся етап Кубка світу з фрістайлу у лижній акробатиці. Серед чоловіків сенсаційно переміг українець Олександр Абраменко. З результатом 122,62 бала талановитий спортсмен випередив американця Мека Бохоннона (119,91) і білоруса Дениса Осипова (114,81).

Перемігши у кваліфікації етапу, Абраменко не надто впевнено виконав першу фінальну спробу, показавши лише четвертий результат. Але в другій з двох фінальних спроб українець значно краще за своїх опонентів виконав найскладніший стрибок і випередив найближчого суперника – американця Мека Бохоннона на цілих три бали.

Відзначимо, що для Абраменка це – перша перемога в кар'єрі на змаганнях такого рівня. Серед жінок перші два місця посіли американки. Перемогла Ешлі Колдуелл (99,63), випередивши Кілі Маккінон (85,30). Бронзовим призером стала росіянка Вероніка Корсунова (80,04). Краща з українок – Ольга Полюк – посіла п'яте місце (75,11).

КУРІОЗ

На чемпіонат світу – без гвинтівок і форми

Чоловіча збірна Швеції з біатлону залишилась без гвинтівок і спортивної форми через втрату багажу.

2 березня шведи прибули до фінського Контіолахті, де з 5 по 15 березня пройде чемпіонат світу з біатлону. Однак спортсменам не доставили їх багаж, в тому числі зброю і всю екіпіровку, крім лиж і палиць. Коли спорядження прибуде на місце, поки не відомо.

Біатлоніст Фредрік Ліндстрем пояснив, що не

зможе повноцінно тренуватися зі стандартною гвинтівкою, адже вона не задовольняє його персональних вимог.

– Якщо своєї зброї немає, то краще взагалі не займатися стрільбою, – зазначив Ліндстрем.

Перша гонка в Контіолахті – змішана естафета – пройшла 5 березня.

ЦІНА ВИДОВИЩА

УЄФА назвала вартість квитків на фінал Ліги чемпіонів-2015

За "найдешевший" квиток пересічному футбольному фанату з України доведеться викласти понад 2 тисячі гривень.

Загалом вартість квитків коливається у діапазоні від 70 до 390 євро. Придбати заповітну переписку на фінал можна буде до 23 березня. Одній людині продаватимуть не більше двох квитків на руки.

Квитки на вирішальний матч ЛЧ сезону 2014/15, який відбудеться на "Олімпіаштадіоні" в Берліні, надійшли у продаж, 5 березня. По 20 тисяч квитків виділяють фанам кожної з команд-фіналістів. Ще 6 тисяч квитків через офіційний сайт УЄФА зможуть придбати нейтральні вболівальники. Решта квитків дістануться місцевому організаційному комітету, національним асоціаціям, комерційним партнерам УЄФА, ЗМІ, а також будуть поширені через корпоративну програму гостинності.

Бас Дост – найшвидкострільніший гравець в Європі

ФУТБОЛ

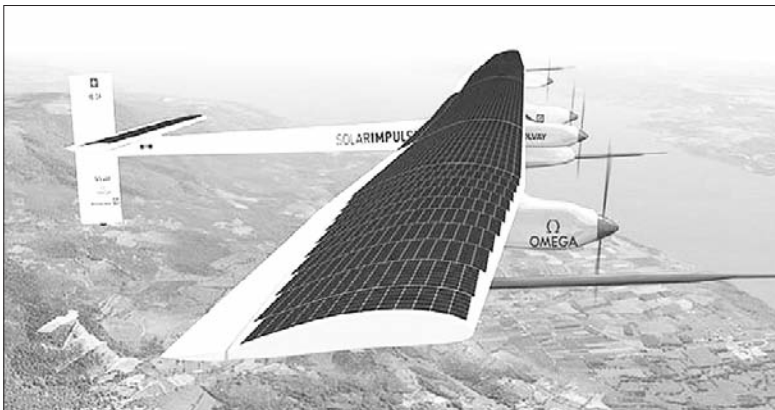
Нападаючий "Вольфсбургу" Бас Дост вийшов у лідери найбільш скорострільних гравців європейських чемпіонатів.

Оформивши дубль у ворота "Вердера" 1 березня, голландський футболіст змінив з першого місця форварда мадридського "Реалу" Крістіану Роналду.

У поточному розіграші чемпіонату Німеччини 25-річний Дост провів 12 матчів, в яких забив 13 м'ячів. У середньому на кожен гол йому було потрібно 63 хвилини ігрового часу. В той час як іменитий форвард "вершкових" Роналду, який зіграв у першості Іспанії 22 матчі, має на рахунок 30 голів, а на кожен результативний удар йому потрібно в середньому 65,6 хвилини. При цьому голландець не виконував пенальті, тоді як португальський футболіст 9 з 30 своїх голів забив з 11-метрової позначки.

Третє місце в рейтингу на даний момент займає форвард "Барселони" Ліонель Мессі (82 хвилини на гол, 25 ігор, 27 м'ячів). Аналогічний результат – у нападника італійського "Наполі" Дувана Сапати, але він провів лише 14 зустрічей і забив 5 м'ячів.

Єдиним півзахисником в рейтингу є Френк Лемпард з "Манчестер Сіті" (89 хвилин на гол, 21 гра, 5 м'ячів).

Експериментальний літак на сонячних батареях готують до навколосвітньої подорожі

Експериментальний швейцарський літак на сонячних батареях "Solar Impulse 2" завершує на цьому тижні підготовку до навколосвітньої подорожі.

Літак вже здійснив випробувальний політ в Абу-Дабі. Очікується, що вже наступного тижня літальний апарат почне обліт земної кулі: він триватиме п'ять місяців і пройде в 12 етапів.

Літальний апарат "Solar Impulse 2" є збільшеною версією аероплана, який перетнув торік Сполучені Штати від узбережжя до узбережжя і поставив кілька рекордів, у тому числі з найдовшого керування людиною польоту на сонячній енергії – 26 годин.

Повідомляється, що Solar Impulse 2, як і його попередник, пілотується двома ентузіастами

альтернативних джерел енергії – Бертраном Піккармом і Андре Боршбергом.

Новий літак побудований з вуглеводного волокна і має величезні крила, їх розмах становить 72 м – більше ніж у Boeing-747-8 (68,5 м). Однак при цьому важить Solar Impulse 2 всього 2,3 тонни, що можна порівняти зі звичайним позашляховиком (вага порожнього Boeing 747-8 – 214,5 тонни).

Верхня сторона крил покрита сонячними елементами – всього їх близько 17 тис., які запускають 4 електромотори. Літак розвиває швидкість до 140 км/год.

ЗЕЛЕНА ЕНЕРГІЯ

Графеновий акумулятор – майбутнє електромобілів

Іспанська компанія "Graphenano" – найбільший в світі виробник графену, розробила інноваційну акумуляторну батарею. Час її заряджання складає всього 8 хвилин, а запас ходу 1000 км! Крім того, вона на 77% дешевша за інші батареї для електромобілів.

Окрім цього, графен-полімерний акумулятор важить в 2 рази менше літій-іонних батарей. Також графен – дуже міцний (в 200 разів міцніше сталі) і еластичний матеріал, що дозволяє використовувати його в автомобільному виробництві.

Розробники впевнені, що їх винахід здійснить революцію в автомобільній промисловості.

Графенові батареї побачать світ у першій половині 2015 року. Інноваційні технології від "Graphenano" вже взяли на тестування дві німецькі автомобільні компанії.

ГАДЖЕТИ

Створено перший у світі кишеньковий принтер

Компанія Zuta Labs з Ізраїлю розробила кишеньковий роботизований принтер. Пересуваючись по аркушу паперу, 300-грамовий міні-робот щохвилини друкує по одній сторінці (1,2 сторінки А4 в хвилину).

Однією з основних переваг нового принтера є можливість друку на аркуші будь-якого розміру. Якість друку – 96 * 192 dpi.

Пристрій, розміри якого становлять 10 см в висоту і 11,5 см в діаметрі, оснащений акумуляторною батареєю, ємності якої вистачає на годину користування принтером. Завдяки бездротовому з'єднанню по Bluetooth міні-роботом можна керувати за допомогою комп'ютера або мобільного пристрою власника. У комплекті йде 1 чорний картридж.

У Zuta Labs розповіли, що девайс сумісний з такими операційними системами: iOS, Android, Windows, Linux, OS X.

Сторінку підготував Владислав Дем'яненко.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідectво про державну реєстрацію
видання: **КВ 17301-6071 ПР від 17.12.2010 р.**
Передплатний індекс **22242.**
Газета видається з **27.08.1999 р.**
Віддруковано у
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@i.ua

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 9260 Зам. № 152208.
Перший редактор **Сергій Свенцицький**

ІМЕННІ ЛІТАКИ

Помста за Євдокію Носаль

В американському місті Еверетт, що неподалік від Сіеттла, є один дуже цікавий музей, у якому господар зібрав літаючі військові літаки різних країн та епох. З-поміж них – “рус-фанер” – легендарний По-2 із написом, який дав усі підстави розповісти про нього нашим читачам напередодні 8 березня – Міжнародного дня захисту прав жінок...

Фюзеляж цього По-2 прикрашає напис “Мстим за Дусю”. Що ж криється за цими простими словами? Хто літав на цьому та інших таких літаках? Як склалася доля цієї таємничої Дусі?

Мабуть, усім відома історія 46-го гвардійського жіночого нічного бомбардувального авіаційного полку, льотчиць якого перелякані гітлерівці називали “нічними відьмами”. Середній вік льотчиць цього полку складав 20 років – усі молоді дівчата, здебільшого вчорашні школярки, які закінчили аероклуб та прагнули знищувати ворога.

Серед них була молода українка Євдокія Носаль, заступник командира ескадрильї прославленого полку. Вона – одна з 32 загиблих льотчиць 46-го авіаполку. Всього ж у полку воювало у роки війни 115 дівчат-пілотів.

Гвардії молодший лейтенант Євдокія Носаль народилася у 1918 році в селі Буравчук Михайлівського району Запорізької області. Після закінчення Миколаївського аероклубу залишилася працювати у ньому інструктором, а з початком війни намагалася потрапити на фронт. Прагнення дівчини було задоволено у травні 1942 року.

Заступник командира авіаційної ескадрильї гвардії молодший лейтенант Євдокія Носаль брала участь у битві за Кавказ, виконала 354 бойові вильоти, під час яких знищила чимало переправ, ешелонів, живої сили та техніки ворога. За мужність та відвагу була нагороджена двома бойовими орденами – Червоної Зірки

та Бойового Червоного Прапора.

В ніч на 23 квітня 1943 року Дуся, як її називали всі дівчата в полку, бомбила позиції противника на південний захід від Новоросійська. Після виконання бойового завдання на зворотному шляху її атакував ворожий нічний винищувач. Осколком снаряда, що розірвався прямо у ка-

напис “Мстим за Дусю”.

Звичайно, в експозиції американського музею знаходиться не той самий літак – він просто не дожив не те, що до наших днів, а скоріше за все, й до Перемоги. Проте – і не літак-репліка, виготовлений за кресленнями у наш час. Цей По-2, на який нанесли пам’ятний напис на

біні, Дуся була вбита. До аеродрому літак довела штурман гвардії старшина Каширіна.

За мужність та героїзм, проявлені у боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками, гвардії молодший лейтенант Євдокія Носаль була удостоєна найвищої урядової нагороди – медалі “Золота Зірка”. Дуся стала першою в полку, хто був удостоєний звання Героя Радянського Союзу посмертно.

В пам’ять про дорогу подругу льотчиці зробили на цьому літаку

честь льотчиці-українки, 1944 року випуску й на сто відсотків відомо, що на ньому “нічні відьми” таки воювали! Свого часу його знайшли у жалкому стані в білоруських лісах. Поляки відновили його, а потім літак придбав американський колекціонер. Сьогодні крилатий ветеран знову повернувся в небо, щоправда, – в небо за океаном. Він літає, нагадуючи про безсмертний подвиг українки Дусі Носаль та усіх льотчиць цього прославленого полку.

Олексій Тригуб. “Крила України”.

Перший день весни в АТО

В перший день весни воїни 80-ї окремої аеромобільної бригади привітали своїх дівчат, які разом з ними виконують бойові завдання в зоні проведення АТО. І хоча представниць прекрасної статі не так багато серед контингенту в АТО (всього близько півдесятка), вони виконують важливі функції – це і медики, і топографісти, і психологи. В зоні бойових дій, де зараз знаходяться львівські десантники, в цей час важко знайти квіти. Тому хлопці виготовили їх власноруч з різнокольорового паперу, вклавши в них не лише власну душу, але й солодкий подаруночок.

Передова інформаційна група Мініборони України.

Крила України

ПЕРЕДПЛАТА

Видання можна передплатити у відділеннях зв’язку. У каталозі видань України на 2015 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 49

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2015 рік:

- 172 грн 00 коп. – на 1 рік;
- 86 грн 00 коп. – на 6 міс.;
- 43 грн 00 коп. – на 3 міс.;
- 14 грн 36 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 3 грн 60 коп.

ПЕРЕДПЛАТА

Вишневий садочок

В ніжнім сонячнім промінні,
Під зеленим тим вінку
Я сиділа тихо-тихо
У вишневому садку.
У мереживі тоненькім
Усміхається жучок,
Я сиджу собі тихенько,
Біля ближніх зірочок.
Синьоокими очима
Усміхається дівча
Із веснянками на лобі,
Як малесеньке курча.
Тихий дощик крапає,
Милий песик у кутку,
Я сиджу собі тихенько
У вишневому садку.

ПРОБА ПЕРА

Сновидіння

Я бачила у сні
Верби зелені коси,
Розквітлі навесні
Колосяні покоси.
Там дівчина ішла
У сукні синьо-жовтій,
З віночком у руках
І по траві пожовклій.
Ішла, і сльози лилися
Гірки, солоні, палкі,
Ішла вона й молилася
За світ... за матір й батька.
А скрізь... гудять гармати
І постріл десь лунає,
А дівчина іде
Й уваги не звертає.
Назустріч їдуть танки
Із вовками на даху,
А дівчина іде
Без болю і без страху.
Тече бурхлива річка,
В ній жаль і біль страждання
І дівчина стоїть
У відчаї й чеканні.
І різкий біль у грудях
Пронзить дівчині серце,
Влада вона, і тихо
Червона кров проллється.
І випаде із рук
Віночок на могилу,
І заспіває крук
У цю тяжку хвилину.
Затихло все, й лежить
В траві блідеє личко,
І тільки чути, як
Тече червона річка.
Я бачила у сні
Верби зелені коси.
Розквітлі навесні
Колосяні покоси.
У синьо-жовтій сукні
Знов йшла собі дівчина,
Йшла по траві пожовклій
Безсмертна Україна!

Молитва

З-під небес лунає спів чудесний,
Богом відданий оцій святій землі,
Визирає ангел з піднебесся
І молитви все читає він мені.
Уві сні приходить Богоматір,
Я вклоняюсь низько-низько їй,
А в кінці я хрещуся і каюсь
Перед образом оцим святим її,
Перед образом богині, що літає,
Від якої сяйво йде ясне,
Де звучить молитва присвятая
І стихаючи земля з-під ніг іде.

Верність серця

Когда порой бываю я одна,
Всегда приходишь ты ко мне на помощь,
Стою и вижу около окна,
Как ты бежишь осенним ливнем в полночь.
Я вижу сны, и кажется мне, что
Ты здесь со мною навсегда и рядом,
Мне за тобой спокойнее, чем за
Храбрейшим боевым отрядом.
Когда мы вместе, чувствуется мне,
Что я лечу в пространстве над луною,
А ты ведешь меня всё за собою,
Не понимая, что это всё во сне.
Ну, вот и всё, закончились все сны,
Забыта речь, закончились все вести,
Прощальный вечер, все сбылись мечты,
Но только мы с тобой теперь не вместе...

**Анна Гамора,
13 років.
м. Вінниця.**

Word search grid with various words and images of people.